

Velkommen til den gode historie

af Mogens Kløvedal

Redaktionen har inviteret mig til at skrive en lille klumme i de næste numre om, hvad en god historie er for noget. Det svarer nærmest til at blive inviteret til at løbe spidsrod langs en række mennesker, der alle har god grund til at slå hårdt ud efter en, der påstår at kende cirklens kvadratur. For enden står et skafot, som jeg så pænt lægger hovedet til hvile på, når jeg ikke kan strække mine anstrengelser længere.

Men redaktionen kan med en vis sindsro forlange, at jeg svarer. For jeg lever af at påstå, at jeg ved, i hvert fald noget om, hvad en god historie er for noget.

Jeg er den redaktør på TV 2, som under Lone Bastholms ledelse svarer til hele TV-drama på DR. Jeg læser alle forslag og forkaster dem næsten alle sammen. Jeg kunne klare det nemt ved at sige, hvad sandt er, at TV 2 ikke har nær så mange penge at fortælle gode historier for som DR, men det gør jeg ikke. Jeg prøver at fortælle enhver, der sender et forslag ind, hvorfor det ikke er en god historie. Med mindre det altså er en sådan. Og så må jeg jo påstå at kunne se den, så den kan blive lavet, for at være min løn værd.

Så derfor skriver jeg i de kommende numre. Jeg anmelder ikke. Bruger, hvad jeg har set, læst, husket, som baggrund. Jeg vil samle de tanker, jeg prøver at gøre mig til daglig, i dette blad.

Inden jeg slutter mit tilløb minder jeg om, at jeg kun beskæftiger mig med opdigtede historier fortalt som film og fjernsyn. Om mine samlede tanker også gælder for litteratur og journalistik er jeg ligeglad med.

Jeg tror det meste gælder for teater og måske for musik.

Og hvad er så den gode historie?

En god historie er en historie, der er godt fortalt.

Længere er den sag ikke.

Hvis der i den anden ende af spidsrodsløbet sad en dommerkomite, der

skulle honorere mig eller straffe mig for vigtigheden af mit svar, ville jeg nøjes med at sige dette: God betyder godt fortalt. Og jeg ville være stensikker på, at have givet det eneste svar der overhovedet kan tænkes.

En histories kvalitet består ikke i andet end måden den er fortalt på. Alt andet er underordnet. Dens emne, dens indhold, aktualitet, betydningsfuldhed, sandhedsværdi, almengyldighed, evighedsbetydning, intet betyder noget i forhold til fortællingen selv.

Det er ikke form/indhold-diskussionen, jeg kaster mig ud i. Eller hønen og ægget, eller andre filosofiske, eller teoretiske spidsfindigheder. Det drejer sig om film og fjernsyn. Det kan ses og høres og opleves. Det er konkret. Det kan sanses.

Jeg har set den samme historie i flere

udgaver. Feks. 'Det gode menneske fra Sezuan'. En af dem var uforglemmelig, en fabelagtig historie. De andre var interessante eller skrupkedelige. Det er bevist. Samme historie, men fortalt forskelligt. Selv om endda ordene var de samme.

Hvis jeg går lidt længere ud, der hvor historierne bare ligner hinanden, er bygget over samme læst, har samme historie som baggrund, har jeg set Jesu historie fortalt, så jeg klamrede mig til sædet og slæbte oplevelser med mig hjem, som jeg ikke kunne slippe for. Og jeg har set den samme historie så nydeligt fortalt, at jeg ikke husker mere, end hvad en summarisk tegneserie kunne have klaret.

Eller cowboyfilmen. Den samme historie igen og igen. Somme tider var den

så god, at den bed en stump af sjælen, andre gange, mange gange, kunne den lige klare at holde mig vågen.

Eller trekantshistorier. *Coming Home* sidder fast endnu. Hundreder jeg har set siden er helt borte. Her siger jeg indirekte noget om, hvor gammel jeg selv er. Måske er *Coming Home* ikke særlig virksom i dag. For andre og yngre er det måske *Maria's Lovers*, der står frem, mens hundreder falmer. Det vigtigste er, at samme tema kan fortælles, så det griber

at han må flytte fra sin dejlige, veletablerede familie.

Skildpaddededagbog er historien om to ensomme midaldrende, der hver for sig er så optaget af havskildpadder, at de drømmer om at befri de tre i London Zoo og slippe dem ud i havet. Det gør de og befrier noget i sig selv.

De to historier ligner næsten handlingsreferatet i snesevis af danske film. (Og tyske og tjekkiske og engelske og norske og så videre). Men filmene selv

(næsten) alle og så ingens blodtryk hopper en millimeter.

Hovedet på blokken venter i den anden ende. Det må ikke blive for tydeligt. Lad mig blive mere konkret.

For nogen tid siden viste DR filmen *Alle gode gange to*. Og for endnu længere siden smuttede *Meantime* over skærmen, næsten uden nogen lagde mærke til det. For nylig viste TV 2 *Skildpaddededagbog*.

Tre film, hvis historier er så bittesmå og hverdagsagtige, at de uden videre kunne være lavet i en dansk film- eller TV- virksomhed. Men det er de ikke. Og det ville være et mirakel, hvis de var.

Alle gode gange to fortæller om en minnearbejder (Gene Hackmann), der forelsker sig i en anden kvinde end sin kone, på sin 50 års fødselsdag. Det ender med,

gør det ikke. Fordi de er godt fortalt.

Og fordi de er en halv time længere, end deres historie. Selv om de kun er den sædvanlige halvanden time og en sjat lange.

Når der er gået ca. en time, står maskinarbejderen på gaden i et stort flot billede og har forladt sin familie og sin sikkerhed til fordel for en usikker forelskelse og en meget skrævet tilværelse. Her standser den dansk/tjekkisk/norske film.

Når der er gået ca. en time står de to midaldrende på stranden og ser skildpadderne crawl ud mod gulfstrømmen, og har stort set kun deres to skrøbelige tilværelser at slå sammen til en større og rigere. Og her slutter igen...

Men begge film bliver ved en halv time endnu.

Den første med at fortælle om prisen for valget: Han må se sin triste kone blomstre og lyse. Og sin yndlingsdatter tvinges ind i et for tidligt ægteskab med pligter og begrænsede muligheder på grund af hans valg. Og hans nye kæreste er endda med god grund så usikker på ham, at hun ikke uden videre vil forstå og acceptere, at han opgiver og vender tilbage. Han ser sin dejlige kone til dat- terens for tidlige bryllup og vælger igen. Den film glemmer jeg aldrig.

Og de to midaldrende i *Skildpaddededagbog* har ganske rigtigt fået sluppet deres egne livslyster løs sammen med skildpadderne. Men lysterne går helt andre veje end mod hinanden. Og der kommer både død og forsoning med livet ind i deres liv. Bagefter. Den er heller ikke til at glemme.

Og så er der *Meantime*. En Channel 4 film, som ligner alt, hvad vi har set til hudløshed. Betonslum og triste og arbejdsløse mennesker i en ubærlig tilværelse, hvor intet lover andet end den triste forsættelse af et glædeløst liv. Og alligevel handler filmen om kærlighed, tolerance og de kønneste menneskelige følelser, som lever stærkt og ubekymret, hvad end entreprenører og politikere finder på at mure de tiloversblevne mennesker inde i. Filmen er så køkkenrealistisk som nogen dansk anmelder lunefuldt kan kalde nogen dansk dramaproduktion. Men den gør selv Tjekhov til en mavesur misantrop i sit smukke menneskesyn.

Så mange var ordene denne gang. Jeg kunne lige så godt have brugt Spielberg eller andre kommercielle giganter til at bevise min påstand om, at historiens facon er vigtigere end historien.

Men det vil jeg gemme til en anden gang.

